

Modernisering strafbaarstelling seksuele misdrijven

Wetsvoorstel

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft een wetsvoorstel gemaakt waarin wordt voorgesteld om de strafbaarstelling van seksuele misdrijven in het Wetboek van Strafrecht uit te breiden en aan te passen. Straffen worden verhoogd en meer vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag worden strafbaar. Ook als dit online gebeurt. In dit informatieblad leest u meer over de voorstellen van JenV.

Wat zijn seksuele misdrijven?

Kinderpornografie, seksueel misbruik van kinderen, verkrachting en aanranding zijn voorbeelden van seksuele misdrijven. Het Nederlandse Wetboek van Strafrecht bevat een speciaal deel waarin deze en andere seksuele misdrijven staan vermeld. De artikelen in dit deel van het wetboek geven aan wat er precies onder wordt verstaan en welke straf maximaal kan worden opgelegd. Kwetsbare personen zoals kinderen, verstandelijk gehandicapten en mensen die bewusteloos zijn of slapen worden extra beschermd tegen seksueel misbruik.

Uw mening telt

U kunt uw mening geven over het wetsvoorstel van JenV via www.internetconsultatie.nl/wetsvoorstelseksuele misdrijven. Dit kan tot en met 4 juni 2021.

In de Memorie van Toelichting bij dit voorstel vindt u een

uitgebreide beschrijving van alle voorstellen voor strafbaarstelling van seksuele misdrijven. Hieronder zijn deze samengevat in enkele tabellen met een korte toelichting. Dit informatieblad is vooral bedoeld voor professionals die betrokken zijn bij het voorkomen, opsporen en vervolgen van seksuele misdrijven en degenen die slachtoffers bijstaan.

Drie titels

De strafbaarstellingen in het wetsvoorstel zijn verdeeld over drie titels van het Wetboek van Strafrecht: 'Seksuele misdrijven' (artikelen 239 tot en met 254c Sr), 'Misdrijven tegen de openbare orde' (artikelen 151d – 151f Sr) en 'Overtreding betreffende de openbare orde' (artikel 429ter).

De tabellen hierna vermelden de nieuwe seksuele misdrijven uit het wetsvoorstel en de al bestaande strafbaarstellingen, die worden aangescherpt.

De nummers in de eerste kolom verwijzen naar de nieuwe artikelen in het wetsvoorstel voor het aanpassen van het Wetboek. Als een nieuw artikel een huidig gaat vervangen is het nummer van het huidige artikel ook vermeld.

In de kolom 'Strafmaximum' staat per misdrijf eerst een nieuwe straf die maximaal opgelegd kan worden ('Nieuw') en daarna de straf zoals deze nu nog luidt ('Oud'). Als de strafmaat niet verhoogd wordt staat bij 'Oud' de opmerking 'Niet gewijzigd'.

Uitleg over de categorieën boetes vindt u op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/straffen-en-maatregelen/vraag-en-antwoord/hoe-hoog-zijn-de-boetes-in-nederland>.

Nieuwe strafbaarstellingen

Gedraging en artikel	Strafmaximum (gevangenisstraf, geldboete)
Schuldaanranding (240)	2 jaar 4e categorie
Schuldverkrachting (242)	4 jaar 4e categorie
Sexchatting; seksualiserend benaderen kind onder 16 jaar (250).	2 jaar 4e categorie
Seksuele intimidatie in het openbaar, ook online (429ter)	3 maanden 3e categorie

Wijziging bescherming bestaande strafbaarstellingen

Gedraging en artikel nieuw (oud)	Wijziging	Strafmaximum	
		Nieuw	Oud
Opzetaanranding, gekwalificeerde opzetaanranding 241 (246)	<ol style="list-style-type: none"> Dwang is niet langer een voorwaarde voor strafbaarheid. Het is strafbaar om met een persoon seksuele handelingen te verrichten, terwijl je weet dat bij die persoon daartoe de wil ontbreekt. Opzetaanranding voorafgegaan, vergezeld of gevolgd van dwang, geweld of bedreiging wordt zwaarder gestraft. 	<p>6 jaar 4e categorie</p> <p>8 jaar 5e categorie</p>	<p>8 jaar 4e categorie (aanranding)</p>
Opzetverkrachting, gekwalificeerde opzetverkrachting 243 (242)	<ol style="list-style-type: none"> Dwang is niet langer een voorwaarde voor strafbaarheid. Het is strafbaar om met een persoon seksuele handelingen te verrichten die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, terwijl je weet dat bij die persoon daartoe de wil ontbreekt. Opzetverkrachting voorafgegaan, vergezeld of gevolgd van dwang, geweld of bedreiging wordt zwaarder gestraft. 	<p>9 jaar 5e categorie.</p> <p>12 jaar 5e categorie</p>	<p>12 jaar 5e categorie</p>

Gedraging en artikel nieuw (oud)	Wijziging	Strafmaximum	
		Nieuw	Oud
Bijwonen kinderpornografische voorstelling 252 (248c)	Verruimd naar bijwonen vertoning op afstand (in plaats van alleen fysiek).	6 jaar 5e categorie	4 jaar 4e categorie
Strafverwaringsgronden 246 (248)	Toegevoegd strafverwaringsgrond: gekwalificeerde opzetaanranding en gekwalificeerde opzetverkrachting waarbij het slachtoffer een kind is.	+ een derde max 18 jaar (zwaar letsel of levensgevaar) Levenslang of 30 jaar (dood)	+ een derde 15 jaar (zwaar letsel) 18 jaar (dood)
Strafverwaringsgronden 253 (248, 240b lid 2, 250 lid 2)	Toegevoegd strafverwaringsgrond: seksueel misbruik van een kind 12-16 jaar dat zich beschikbaar stelt voor het verrichten van seksuele handelingen tegen betaling.		
Aanstootgevende handelingen verrichten 254a (239)	Verruimd tot in het openbaar waardoor ook online plegen van feiten er onder valt.	6 maanden 3e categorie	3 maanden 3e categorie
Schadelijke afbeelding vertonen aan kind onder 16 151e (240a)	Opzet hoeft niet meer gericht te zijn op de leeftijd van de minderjarige (geobjectiveerd).	1 jaar 4e categorie	Niet gewijzigd
Toedienen bedwelmende drank 151if (252) ¹	Verruimd zodat ook kinderen van 16 en 17 onder dit artikel komen te vallen (i.p.v. onder 16).	9 maanden 6 jaar (zwaar letsel) 9 jaar (dood) 3e/4e/5e categorie	Niet gewijzigd

¹ Dit is ook al onderdeel van een wijziging van de DHW-wet (Alcoholwet) die bij de Tweede Kamer is ingediend

Extra bescherming minderjarigen (naast strafverhoging, zie hieronder)

Gedragingen en artikel nieuw	Wijzigingen
Seksuele misbruik van kind 16-18 jaar 247	Opzet hoeft niet meer gericht te zijn op de leeftijd van de minderjarige (geobjectiveerd).
Seksuele misbruik van kind 12-16 jaar 248	Duidelijker onderscheid gemaakt naar leeftijd door alle strafbare feiten voor een leeftijdscategorie bij elkaar te plaatsen (onder 12, 12-16, 16-18 jaar). Voorziening voor normaal gelijkwaardig, seksueel verkeer tussen leeftijdsgenoten voor jongeren van 12-16 jaar in artikel 246.

Bescherming van kwetsbaren door verhoging strafmaximum

Gedraging en artikel nieuw (artikel oud)	Strafmaximum (gevangenisstraf, geldboete)	
	Nieuw	Oud
Seksueel misbruik van functioneel afhankelijke 244 (249, tweede lid)	6 jaar 9 jaar (binnendringen lichaam) 4e/5e categorie	6 jaar 4e categorie
Seksueel misbruik van geestelijk of lichamelijk onmachtige 245 (243, 247)	6 jaar 9 jaar (binnendringen lichaam) 4e/5e categorie	6 jaar 8 jaar (binnendringen lichaam) 4e categorie
Seksueel misbruik van kind 16-18 jaar 247 (248a, 248b, 248f, 249, eerste lid, 250, eerste lid onder 1 en 2)	6 jaar 8 jaar (dwang, geweld of bedreiging) 9 jaar (binnendringen lichaam) 12 jaar (dwang, geweld of bedreiging en binnendringen lichaam) 4e/5e categorie	Variërend, 3 tot 10 jaar 4e categorie
Seksueel misbruik van kind 12-16 jaar 248 (245, 247, 248a, 248f, 249, eerste lid, 250, eerste lid onder 1 en 2)	8 jaar 12 jaar (binnendringen lichaam) 5e categorie	Variërend, 3 tot 8 jaar 4e categorie
Seksueel misbruik van kind onder 12 jaar 249 (244, 247, 248a, 248f, 249, eerste lid, 250, eerste lid onder 1 en 2)	10 jaar 15 jaar (binnendringen lichaam) 5e categorie	Variërend, 3 tot 12 jaar 4e categorie
Zie daarnaast strafverhogingen in de tabel op pagina 2: 246, en 253.		

Bescherming niet gewijzigd

Gedraging en artikel nieuw (artikel oud)	Strafmaximum (gevangenisstraf, geldboete)
Seksualiserend benaderen kind onder 16 jaar 250 (239, 248d, 248e) + Strafuitsluitingsgrond bij grooming tussen jongeren onderling. Niet strafbaar is iemand die als leeftijdsgenoot van een ander in de leeftijd vanaf 12 jaar, een ontmoeting aan die ander voorstelt voor seksuele doeleinden en enige handeling om dit te verwezenlijken onderneemt, indien dit geschiedt in het kader van een gelijkwaardige situatie tussen hem en die ander.	2 jaar 4e categorie
Pornografie 151d (240)	2 maanden 3e categorie
Dierenpornografie 254b (254a)	6 maanden / 1 jaar 3e/4e categorie
Seksuele handelingen plegen met dier 254c (254)	1,5 jaar 4e categorie

Aangifte doen

Slachtoffers kunnen straks in meer gevallen aangifte doen. De lat voor strafbaarheid bij aanranding en verkrachting ligt nu soms te hoog. Het bewijs dat iemand tot seks is gedwongen, is niet altijd rond te krijgen. Slachtoffers die niet in staat zijn zich te verzetten, bijvoorbeeld doordat ze bevriezen of verstijven, worden in de nieuwe wetgeving beter beschermd.

Graag uw advies

Iedereen kan reageren op het voorontwerp voor de modernisering van de strafbaarstelling seksuele misdrijven. JenV overlegt ook met betrokken professionals, zoals politie en Openbaar Ministerie over de manier waarop de voorstellen zijn uit te voeren. Met alle adviezen en reacties kijkt JenV op welke punten het wetsvoorstel te verbeteren is. Het wetsvoorstel gaat vervolgens naar de Raad van State voor advies. Daarna buigen de Tweede en Eerste Kamer zich erover. De nieuwe wet strafbaarstelling seksuele misdrijven gaat naar verwachting op zijn vroegst in 2023 in.

Dit informatieblad is een uitgave van het ministerie van Justitie en Veiligheid | Directie Communicatie
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

Maart 2021 | RH

Aan de inhoud van dit informatieblad kunt u geen rechten ontleen